

L

22

■ OCTUBRE 2018

*... no hay sendero sin pasos
ni jazmines sin tapia ...*

Ernestina de Champourcín (1905-1999), *Cántico inútil*,
ed. Aguilar, 1936

.: 02

Els gestos i els canvis

.: 05

Reforç del model de protecció social

.: 07

Pressupostos generals de l'Estat per al 2018

.: 08

Selecció de sentències

.: 10

Praxi

Els gestos i els canvis

01

Com que ha passat molt poc temps des del triomf de la moció de censura, la investidura de Pedro Sánchez com a president, i la formació de govern poc després, no es pot parlar encara d'una nova política socialista, sinó més aviat de certs "gestos i canvis". Entre els més importants hi ha els relatius a la qüestió catalana, immigració, memòria històrica, protecció social i llibertat sindical, dels quals només tractarem en aquesta Newsletter els que es relacionen directament amb el seu contingut laboral. El més significatiu sens dubte és el de l'enfortiment del model de protecció social, al qual, per tant, es destina tot un epígraf. Però també mereixen certa atenció els gestos i canvis en immigració i en matèria de llibertat sindical.

02

La immigració d'asiàtics, americans i africans a Europa i, especialment, a la Unió Europea i a Espanya, és una qüestió de la màxima gravetat humanitària i jurídica, resolta transitòriament i insatisfactòriament, de moment, a falta d'una regulació comunitària imprescindible, que cada vegada es presenta més allunyada de la realitat, un fet del qual deriven conseqüències dramàtiques. Cal esperar que les coses no se segueixin afrontant de manera tan egoïsta i irresponsable i que la Unió Europea adopti mesures eficaces, per això és necessari encarar la qüestió amb realisme, perquè cap solució al problema serà possible si s'ignoren els pressupostos següents:

- 1r) El nombre de persones dels continents citats, amb pressa per venir a treballar i a residir a Europa –i el mateix si es redueix la destinació a la Unió Europea i fins i tot a Espanya–, és considerablement més gran que el nombre que qualsevol d'aquestes tres referències territorials permet en termes raonables. Certament, a tots els poders públics del continent els és exigible un esforç solidari superior al que fan actualment, però seria absurd defensar que aquest esforç pot prescindir de qualsevol límit quantitatiu.
- 2n) Per raons estrictament geogràfiques, referint l'afirmació a la Unió Europea, els països mediterranis pateixen una pressió extraordinàriament superior a la que poden patir els països de l'interior i fins i tot els països atlàntics, cosa que requereix que l'esforç de solidaritat extern es completi amb un esforç solidari intern, gens fàcil per cert segons il·lustra el dia a dia.
- 3r) Els països de la Unió Europea han de saber, sense pal·liatius tranquil·litzadors de les consciències, que la contenció dels emigrants en el seu propi continent, per encàrrec i compte dels països de destinació, sol infringir els drets humans, ja que els emigrants retinguts en aquests casos o són retornats als seus països d'origen, amb un risc greu per a la integritat i la pròpia vida, o a territoris mancats de qualsevol opció de feina i fins i tot de subsistència.
- 4t) L'entrada il·legal als països de destinació és un fet previst per les lleis dels països democràtics, lleis que fixen, entre altres limitacions dispositives, la prohibició de les anomenades "devolucions en calent", de vegades, per cert, coincidents amb la negativa dels països emissors a rebre de tornada l'emigrant. El que no pot acceptar la sobirania de cap país democràtic és l'entrada violenta d'emigrants, amb atacs de diversa entitat i armament, a les forces de seguretat encarregades de la vigilància de les fronteres. Cas que requereix una normativa especial justificativa de l'ús de la força legítima, de l'aplicació de les lleis penals i d'un procediment de devolució, no en fred, però sí sumari.
- 5è) La protecció especial que mereixen els emigrants menors no pot limitar-se a flexibilitzar la seva entrada amb exigències menors que les requerides als adults, ni tampoc pot limitar-se a dificultar-ne o impedir-ne la sortida. Aquestes garanties han d'anar acompanyades de la cobertura de les seves necessitats vitals, amb adequació dels centres especialment habilitats per a la seva estada, per a la seva alimentació, per a la seva educació i control sanitari fins que són majors d'edat. A falta d'aquests serveis, l'experiència dels menors deixats a la seva sort ofereix perills tan greus per a ells mateixos i per a la societat que els acull, que obligaria a canviar fins i tot la política de la seva permanència.
- 6è) Les ajudes als països emissors d'emigrants, perquè millorin les condicions de vida i de treball, com a mitjà indirecte de frenar la sortida massiva de la població, seran diners perduts si no s'acompanyen de garanties suficients pel que fa a la quantitat i a l'aplicació. En primer lloc, la quantitat haurà de ser molt elevada, tenint en compte el subdesenvolupament generalitzat en aquestes regions, fet que convertiria en irrellevant qualsevol ajuda simbòlica. En segon lloc, l'aplicació de les ajudes exigeix inexcusablement mecanismes

de control destinats a evitar el desviament a finalitats no previstes o indesitjables, com ara l'enriquiment de persones o de grups concrets.

- 7è) És molt improbable que aquestes ajudes als països emissors puguin neutralitzar l'ambició material dels que es dediquen al tràfic de mà d'obra a través de mitjans cada vegada més sofisticats. I quan aquests mitjans són primitius i deixen abandonades a la seva sort un gran nombre de persones a mar obert, les ONG, les patrulleres policials i fins i tot els vaixells de guerra no tenen cap altra alternativa que auxiliar els naufragats i portar-los a un port segur.

03

El dret de llibertat sindical –reconegut per les declaracions universals i regionals que Espanya ha ratificat– va ser qualificat com un “dret fonamental” per l'art. 28.1 de la Constitució espanyola. Per tant, cap altre dret té un reconeixement de més jerarquia en l'ordenament espanyol que el que permet sindicar-se, lliurement, a “tothom”. A l'empara d'aquest dret fonamental, s'ha constituït un sindicat de treballadors/es relacionats amb el comerç corporal (OTRAS), primer expressament acceptat pels responsables de l'Administració estatal i, poc després, severament qüestionat. És, sens dubte, un assumpte espinós per la combinació d'elements morals, jurídics i fins i tot ideològics. En tot cas, sembla que la manera més segura d'afrontar el problema passa per anteposar la importància dels fets a les opinions, i el control públic al descontrol de qualsevol activitat, sigui de la naturalesa que sigui.

04

En el període comprès entre el maig i l'agost de 2018, les disposicions legals més importants, en matèria sociolaboral, han estat les següents:

La Llei 6/2018, de 3 de juliol, de pressupostos generals de l'Estat per a l'any 2018 (BOE de 4 de juliol) i els tres Reials decrets llei 7/2018, de 27 de juliol (BOE de 30 de juliol), sobre l'accés universal al Sistema Nacional de Salut; 6/2018, de 27 de juliol (BOE de 31 de juliol), aprovatori d'una oferta d'ocupació pública extraordinària i addicional per al reforç de mitjans en l'atenció a asilats i refugiats, i 8/2018, de 3 d'agost (BOE de 4 d'agost), de reforma del Reial decret llei 16/2014, de 19 de desembre, sobre el programa d'activació per a l'ocupació.

Al costat d'aquestes disposicions legals de més transcendència jurídica, el catàleg complet de les normes de contingut sociolaboral està compost, en el quadrimestre abastat per aquest núm. 22 de la Newsletter

Laboral, per les vint-i-nou disposicions enumerades a continuació (ordre cronològic d'inserció en el Butlletí Oficial de l'Estat):

- 1a) Reial decret 257/2018, de 4 de maig (BOE de 5 de maig), pel qual es modifica el Reial decret 1299/2006, de 10 de novembre, pel qual s'aprova el quadre de malalties professionals en el sistema de la seguretat social i s'estableixen criteris per a la seva notificació i registre.
- 2a) Conveni complementari de revisió del Conveni de Seguretat Social signat el 16 de maig de 1991, entre el Regne d'Espanya i la República Federativa del Brasil, fet a Madrid el 24 de juliol de 2012 (BOE de 16 de maig). El BOE de 30 de maig publica la correcció d'errors del Conveni complementari de revisió del Conveni de Seguretat Social signat el 16 de maig de 1991, entre el Regne d'Espanya i la República Federativa del Brasil.
- 3a) Acord entre el Govern del Regne d'Espanya i el Govern del Japó relatiu al Programa de vacances i activitats laborals esporàdiques, fet a Tòquio el 5 d'abril de 2017 (BOE de 30 de maig).
- 4a) Resolució de 28 de maig de 2018 (BOE de 6 de juny), conjunta de la Secretaria General del Tresor i Política Financera i de la Intervenció General de l'Administració de l'Estat, per la qual es modifica la de 27 de març de 2018, per la qual es regula el procediment per fer el pagament de les cotitzacions a favor de la Tresoreria General de la Seguretat Social.
- 5a) Reial decret 292/2018, de 18 de maig (BOE de 6 de juny), pel qual es regula el procediment d'accés i el règim de prestació de la formació professional marítima i sanitària de l'Institut Social de la Marina.
- 6a) Reial decret 355/2018, de 6 de juny (BOE de 7 de juny), pel qual es reestructuren els departaments ministerials.
- 7a) Resolució de la Secretaria General Tècnica, de 24 de maig de 2018 (BOE de 8 de juny), per la qual es publica el conveni entre l'Institut Nacional de la Seguretat Social, l'Institut Social de la Marina i les mútues col·laboradores amb la Seguretat Social, per a l'emissió d'informes i la pràctica de proves mèdiques i exploracions complementàries per a la valoració, revisió i qualificació de les incapacitats laborals.
- 8a) Reial decret 359/2018, de 8 de juny (BOE de 9 de juny), pel qual es creen subsecretaries en els departaments ministerials.
- 9a) Reial decret 696/2018, de 29 de juny (BOE de 30 de juny), pel qual s'aprova el reglament general de la gestió financera de la Seguretat Social.

- 10a) Ordre TMS/693/2018, de 28 de juny (BOE de 30 de juny), per la qual es desenvolupa el Reial decret 292/2018, de 18 de maig, pel qual es regula el procediment d'accés i el règim de prestació de la formació professional marítima i sanitària de l'Institut Social de la Marina.
- 11a) Reial decret 694/2018, de 29 de juny (BOE de 3 de juliol), pel qual es modifica el Reial decret 1886/2011, de 30 de desembre, pel qual s'estableixen les comissions delegades del Govern.
- 12a) Llei 6/2018, de 3 de juliol (BOE de 4 de juliol), de pressupostos generals de l'Estat per a l'any 2018.
- 13a) Resolució de la Subsecretaria, de 2 de juliol de 2018 (BOE de 4 de juliol), per la qual es publica el Conveni entre el Servei Públic d'Ocupació Estatal i l'entitat estatal de dret públic Treball Penitenciari i Formació per a l'Ocupació, per a la col·laboració en la formació professional per a l'ocupació de les persones en situació de privació de llibertat.
- 14a) Ordre TMS/722/2018, de 5 de juliol (BOE de 6 de juliol), per la qual es deleguen i s'aproven delegacions de l'exercici de competències en determinats òrgans administratius del Ministeri de Treball, Migracions i Seguretat Social i els seus organismes públics.
- 15a) Resolució de l'Organisme Estatal Inspecció de Treball i Seguretat Social, de 10 de juliol de 2018 (BOE de 17 i 21 de juliol), per la qual es crea el segell electrònic qualificat de l'organisme.
- 16a) Reial decret 860/2018, de 13 de juliol (BOE de 18 de juliol), pel qual es regulen les activitats preventives de l'acció protectora de la Seguretat Social a realitzar per les mútues que hi col·laboren.
- 17a) Resolució de la Direcció General de Treball, de 17 de juliol de 2018 (BOE de 18 de juliol), per la qual es registra i publica el IV Acord per a l'Ocupació i la Negociació Col·lectiva.
- 18a) Esmenes de 2015 al Conveni internacional sobre normes de formació, titulació i guàrdia per a la gent de mar (Conveni de formació), 1978, en la forma esmenada, adoptades a Londres l'11 de juny de 2015 mitjançant Resolució MSC.396 (95) (BOE de 19 de juliol).
- 19a) Reial decret 903/2018, de 20 de juliol (BOE de 21 de juliol), pel qual es desenvolupa l'estructura orgànica del Ministeri de Treball, Migracions i Seguretat Social.
- 20a) Reial decret 900/2018, de 20 de juliol (BOE de 24 de juliol), de desplegament de la disposició addicional trentena de la Llei 27/2011, d'1 d'agost, sobre actualització, adequació i modernització del sistema de Seguretat Social, en matèria de pensió de viduïtat.
- 21a) Reial decret 950/2018, de 27 de juliol (BOE de 28 de juliol), pel qual es modifica el Reial decret 625/1985, de 2 d'abril, pel qual es desenvolupa la Llei 31/1984, de 2 d'agost, de protecció per desocupació.
- 22a) Resolució de la Subsecretaria, de 27 de juliol de 2018 (BOE de 28 de juliol), per la qual es publica l'Acord del Consell de Ministres de 27 de juliol de 2018, pel qual s'aprova el Pla director per un treball digne 2018-2019-2020.
- 23a) Reial decret llei 7/2018, de 27 de juliol (BOE de 30 de juliol), sobre l'accés universal al Sistema Nacional de Salut.
- 24a) Reial decret 956/2018, de 27 de juliol (BOE de 30 de juliol), pel qual s'aprova i publica l'acord adoptat per la Mesa General de Negociació de l'Administració General de l'Estat el 23 de juliol de 2018, en relació amb el règim retributiu de la situació d'incapacitat temporal del personal al servei de l'Administració General de l'Estat i organismes o entitats públiques dependents.
- 25a) Reial decret llei 6/2018, de 27 de juliol (BOE de 31 de juliol), pel qual s'aprova una oferta d'ocupació pública extraordinària i addicional per al reforç de mitjans en l'atenció a asilats i refugiats.
- 26a) Reial decret 955/2018, de 27 de juliol (BOE de 31 de juliol), pel qual s'aprova l'oferta d'ocupació pública per a l'any 2018.
- 27a) Resolució de la Secretaria General Tècnica, de 26 de juliol de 2018 (BOE de 31 de juliol), per la qual es publica el conveni entre la Tresoreria General de la Seguretat Social i l'organisme autònom Organisme Estatal Inspecció de Treball i Seguretat Social, pel qual es fixa el marc de relacions per intensificar i fer més eficaç la col·laboració recíproca.
- 28a) Reial decret llei 8/2018, de 3 d'agost (BOE de 4 d'agost), pel qual es modifica el Reial decret llei 16/2014, de 19 de desembre, regulador del programa d'activació per a l'ocupació.
- 29a) Reial decret 997/2018, de 3 d'agost (BOE del 4 d'agost), pel qual es modifica el reglament general sobre inscripció d'empreses i afiliació, altes, baixes i variacions de dades de treballadors en la Seguretat Social, aprovat pel Reial decret 84/1996, de 26 de gener ■■

Reforç del model de protecció social

01

Un dels objectius declarats pel nou Govern de Pedro Sánchez és el de “ressituar” l'Estat del Benestar, i ho declara així, normativament, en l'Ordre del Ministeri d'Hisenda 692/2018, de 28 de juny (BOE de 30 de juny), que dicta normes sobre l'elaboració dels pressupostos generals de l'Estat (PGE). De manera que aquest ideal de protecció de la ciutadania passa a ser “l'eix central d'un model de creixement en què els serveis públics fonamentals no són només garanties socials, sinó també factors decisius de creixement econòmic”. Dualitat gens fàcil de cohonestar però que expressa, sens dubte, la millor de les voluntats.

La resposta legislativa a aquesta voluntat s'ha manifestat, en el període recollit per aquest núm. 22 de la Newsletter Laboral, en dues disposicions legals d'enorme importància, primer la Llei 6/18 (PGE/18) i, unes setmanes després, el RDL 7/18, sobre l'accés universal al Sistema Nacional de Salut. A aquestes normes substantives cal afegir-hi una altra de caràcter instrumental, i precedent a les anteriors, el RD 696/18, aprovatori del reglament general de la gestió financera de la Seguretat Social.

02

Les lleis de pressupostos generals de l'Estat autoritzen, per a períodes temporals concrets, les despeses i les previsions d'ingressos, cosa que en el terreny del Sistema Nacional de Seguretat Social es concreta en les prestacions socials, en particular les pensions (despeses) i les cotitzacions aportades per empresaris i treballadors (ingressos bàsics). En cap de les dues dimensions la Llei 6/18 conté normes i mesures capaces de transformar substancialment el sistema, però això no desmereix la importància de les principals reformes empreses, exposades a continuació:

1a) Es millora la pensió de viduïtat. En primer lloc perquè les vídues de 65 anys o més que no siguin perceptores d'una altra pensió pública passaran a tenir dret a un percentatge del 56% sobre la base reguladora de la seva pensió, i aconseguiran l'import del 60% a partir de l'1 de gener de 2019. I en segon lloc, per l'ampliació dels supòsits actualment regulats en l'art. 229.3 LGSS, permissius de la superació del límit quantitatiu de les pensions per mort i supervivència. Una reforma

que ha repercutit intensament en el text refós de la Llei de classes passives de l'Estat (RDleg. 670/87), afectant-ne bàsicament els arts. 39.3 i 48.3, sobre les pensions de viduïtat i orfandat d'aquest règim especial de protecció funcional, amb l'afegit d'una nova disposició addicional dinovena.

2a) S'incentiva la prolongació de l'edat de jubilació per a col·lectius de jutges, magistrats, advocats fiscals, fiscals, lletrats de l'Administració de Justícia, docents universitaris, registradors de la propietat, mercantils i de béns immobles pertanyents al règim de les classes passives de l'Estat.

3a) Es revaloren les pensions del sistema de Seguretat Social, en dues fases o trams: un increment inicial del 0,25% (art. 35 Llei 6/18) i un altre posterior de l'1,35%, que serà del 2,75% per a les quanties mínimes el 2019. Les prestacions per invalidesa de les Forces Armades es revaloren en l'1,6%. Tot i que aquestes actualitzacions exigeixen un esforç econòmic gens insignificant, la reivindicació al carrer, per part d'amplis col·lectius de pensionistes, és aconseguir que la revaloració anual giri sobre l'augment del cost de la vida (IPC), sense cap altre element relativitzador, com podrien ser l'evolució dels salaris, la productivitat, la sort de l'economia, etc. I tot i que s'aconsegueixi aquest objectiu—que suposarà un pes econòmic enorme per al sistema— la reivindicació s'està transformant ja en l'exigència de “pensions dignes”, amb suport en l'art. 50 de la Constitució espanyola, un concepte indeterminat difícil de conciliar amb el dispositiu contributiu sobre el qual es calculen la major part de les pensions del sistema.

4a) S'endarrereix quatre anys l'aplicació efectiva de l'anomenat “Factor de sostenibilitat de les pensions” regulat en l'art. 211 LGSS, de manera que, en comptes d'aplicar-se en data no posterior a l'1 de gener de 2019, passa ara a l'1 de gener de 2023, mitjançant la nova redacció del paràgraf segon de l'esmentat precepte.

5a) S'afegeix, respecte de les prestacions d'atur, un paràgraf segon a l'art. 282.2 LGSS, relatiu als supòsits de compatibilitat de la prestació i el subsidi d'atur amb altres percepcions, en el qual es disposa que “la prestació i el subsidi seran compatibles amb

la percepció de qualsevol tipus de rendes mínimes, salaris socials o ajudes anàlogues d'assistència social concedides per qualsevol administració pública, sense perjudici del seu còmput a efectes del compliment dels requisits de carència de rendes o d'existència de responsabilitats familiars d'acord amb el que estableix l'art. 275". D'altra banda, s'incorporen a la LGSS dos nous preceptes, a saber, una disposició adicional vint-i-sisena i una disposició transitòria trentena, totes dues relatives a la creació d'un subsidi extraordinari d'atur, vinculat als compromisos de recerca activa d'ocupació i realització d'activitat efectiva, d'acord amb la regulació de l'art. 41 de la Llei d'ocupació (RDL 3/15).

- 6a) S'amplien les prestacions familiars, mitjançant la modificació dels arts. 352.1 i 353 LGSS, amb actualització de les quanties.
- 7a) Es preveu la derogació de l'art. 72 LGSS, un cop que es desenvolupi reglamentàriament la Targeta Social Universal, creada amb l'objectiu de "millorar i coordinar les polítiques de protecció social impulsades per les diferents administracions públiques", amb informació extensiva a les prestacions contributives, no contributives i assistencials de contingut econòmic, que es financin amb recursos públics.
- 8a) S'opta per donar una "llarga canviada" al còmput del període militar obligatori o de la prestació social substitutòria en la carrera d'assegurança dels que les van realitzar. Perquè el Govern ha decidit rebaixar el compromís adquirit en la Llei 27/11, per un altre diferit consistent a presentar, en el termini d'un any, un projecte de llei que estableixi un sistema de compensació perquè la Seguretat Social pugui reconèixer, a favor de les persones interessades, un període d'assimilació al temps en què es van dur a terme aquelles prestacions personals obligatòries.

03

Un avenç singular en l'àmbit de la protecció social ve de la mà del RDL 7/18, sobre l'accés universal al Sistema Nacional de Salut, un dels tres peus del model constitucional de protecció social espanyol, juntament amb el Sistema Nacional de Seguretat Social i el Sistema (encara invertebrat) d'Assistència Social.

La política de restricció de la despesa pública, per complir els objectius de dèficit recomanats per la Unió Europea, va portar l'anterior govern popular a restringir en alguns casos el dret a l'assistència sanitària –mèdica, farmacèutica i hospitalària–, substituint l'ampli concepte de "ciutadà beneficiari" pel més estricte d'"assegurat beneficiari". La reforma introduïda pel citat RDL 7/18 –una de les primeres manifestacions de les reformes promeses pel govern

socialista– ha consistit a restaurar la universalitat del dret a l'assistència sanitària, i per tant, els qui havien quedat fora del Sistema Nacional de Salut, perquè no tenien un vincle asseguratiu o similar legalment reconegut, han pogut recuperar-ne les prestacions.

Una mesura socialment plausible, per descomptat, encara que és d'hora per valorar la repercussió que aquesta reforma pot significar en la despesa social espanyola i en la contenció del dèficit públic.

04

El Reial decret 696/18 aprova el Reglament general de la gestió financera de la Seguretat Social, que substitueix el vell reglament aprovat pel RD 1391/95, incompatible amb la nova refosa, el 2015, de la llei general de la Seguretat Social (LGSS). El nou reglament ha hagut de tenir en compte, de la mateixa manera, el Reglament (UE) núm. 260/2012 del Parlament Europeu i del Consell, de 14 de març de 2012, pel qual s'estableixen requisits tècnics i empresarials per a les transferències i els càrrecs domiciliats en euros. Les principals innovacions afecten la flexibilització del circuit financer de la Tresoreria General de la Seguretat Social (TGSS), amb atribució de més competències al seu director general i concreció de les corresponents a l'Ordinador General de Pagaments per dur a terme una gestió eficaç de tresoreria, a la qual cosa s'afegeix l'actualització dels procediments, les formes i els mitjans de pagament en l'àmbit de la Seguretat Social, establint la utilització de dispositius electrònics d'acord amb el programa d'automatització progressiva de la gestió de la Seguretat Social. Així mateix, es propicia l'harmonització amb la normativa reguladora del procediment de pagaments en l'àmbit de l'Administració General de l'Estat.

La indubtable importància d'aquest reglament no és incompatible amb el fet que se li assigni una mera importància instrumental. És innegable que com més bé funcionin els dispositius del circuit financer de la Seguretat Social, tant millor perquè aquest sistema de protecció social –bàsic sens dubte en l'Estat del Benestar– assoleixi els seus objectius. Dit això, no és missió d'una norma instrumental com la present afrontar, i menys resoldre, cap dels greus problemes de finançament que té el sistema, principalment el del pagament periòdic de les pensions i la garantia de la seva sostenibilitat a mig termini ■.

Pressupostos generals de l'Estat per al 2018

01

Seguint el que ja és una pràctica consagrada en les lleis de pressupostos generals de l'Estat, la Llei 6/18 regula una pluralitat de matèries relacionades amb les diverses esferes d'actuació de les administracions públiques, una de les quals, la que aquí ens interessa: l'esfera laboral.

Potser la principal reforma que introdueix la Llei 6/18 en l'àrea de les relacions laborals és la relativa a la suspensió del contracte de treball per paternitat. D'aquesta manera, la disposició final trenta-vuitena d'aquesta llei modifica l'art. 48.7 de la Llei de l'Estatut dels treballadors (LET), ampliant en una setmana la durada d'aquest permís, deixant-lo a partir d'ara en cinc. A més, s'afegeix un nou paràgraf a l'esmentat precepte –situat després de l'actual paràgraf tercer, o sigui, un paràgraf quart, que naturalment obliga a córrer l'ordre dels següents–, que diu: “el període de suspensió serà ininterromput llevat de l'última setmana del període total a què es tingui dret, que, previ acord entre empresari i treballador, podrà gaudir-se de forma independent en un altre moment dins dels nou mesos següents a la data del naixement del fill, la resolució judicial o la decisió administrativa a què es refereix el paràgraf anterior. Aquest acord s'ha d'adoptar a l'inici del període de suspensió”. Una reforma legal que s'ha de concordar amb l'actual apartat 2 de la disposició adicional dinovena LET.

D'altra banda, la reforma descrita es reflecteix en l'alteració paral·lela de l'art. 49.c) de l'Estatut bàsic de l'empleat públic, al paràgraf primer del qual s'afegeix un segon incís. Les dues reformes han requerit la modificació simultània de l'art. 185 LGSS, que passa a tenir un paràgraf segon en aquests termes: “en els casos en què el gaudi del descans per paternitat s'interrompi d'acord amb el que preveu el paràgraf quart de l'art. 48.7 del text refós de l'Estatut dels treballadors, o l'últim incís del paràgraf primer de l'art. 49.c) de l'Estatut bàsic de l'empleat públic, durant l'última setmana de gaudi independent es reprendrà el subsidi en la quantia que hagués correspost durant la primera fracció del descans”.

Les reformes pressupostàries arriben també a l'Estatut del treball autònom (Llei 20/07, modificada per la Llei 6/17), en matèria de reduccions i bonificacions de les quotes de la Seguretat Social per a les persones amb discapacitat i víctimes de la violència de gènere que s'estableixin com a treballadors per compte propi.

02

Altres reformes diverses empreses per la Llei 6/18, dignes de remarcar, són les següents:

- 1a) Es deixa sense efecte l'art. 2 ter.4 de la Llei orgànica 4/00, sobre drets i llibertats dels estrangers a Espanya i la seva integració social, dedicat precisament als programes per a aquesta integració.
- 2a) Es determina el còmput de la jornada de treball general al sector públic –aplicable per tant als funcionaris, al personal estatutari i al personal subjecte a relació laboral–, de manera que passa a computar-se en quantia anual amb una mitjana setmanal de trenta-set hores i mitja. Però la reforma deixa fora de perill les jornades especials, no només les ja existents sinó aquelles altres que “si és el cas, s'estableixin”.
- 3a) Es modifica el primer paràgraf de l'apartat 1 de la disposició adicional primera del Reial decret llei 8/17, sobre règim dels treballadors del servei portuari, la qual cosa no és sinó una resposta a la sentència del Tribunal de Justícia de la Unió Europea d'11 de desembre de 2014 (Assumpte C-576/13).
- 4a) S'afegeix un paràgraf segon a l'apartat 3 de l'art. 7 de la Llei 4/86, de cessió de béns del patrimoni sindical acumulat, autoritzant el Ministeri de Treball, Migracions i Seguretat Social a arrendar immobles d'aquest patrimoni acumulat, per vigència màxima de cinc anys, per a la seva posterior cessió en ús a sindicats de treballadors i organitzacions empresarials ■.

Selecció de sentències

01

READMISSIÓ O INDEMNITZACIÓ DE TREBALLADORS FIXOS I NO FIXOS DE LES ADMINISTRACIONS PÚBLIQUES

La sentència del TJUE de 25 de juliol de 2018 (Cas 96/17) resol que l'acord marc sobre el treball de durada determinada, de 8 de març de 1999 –annex de la Directiva 1999/70/CE del Consell, de 28 de juny de 1999– s'ha d'interpretar en el sentit que no s'oposa a una norma nacional segons la qual, quan l'acomiadament disciplinari d'un treballador fix al servei d'una administració pública és declarat improcedent, el treballador ha de ser readmès obligatòriament, mentre que, en el mateix supòsit, un treballador temporal o un treballador indefinit no fix que fan les mateixes tasques que el treballador fix poden no ser readmesos i rebre com a contrapartida una indemnització.

02

LA SUCCESSIÓ D'EMPRESA S'ESTÉN A LES RELACIONS LABORALS EXTINGIDES AMB ANTERIORITAT SI ES COMPROVA QUE HI VA HAVER UNA FINALITAT DEFRAUDATÒRIA

La sentència del TJUE de 7 d'agost de 2017 (Cas JLCT contra l'Ajuntament de Valladolid i altres) declara que, de conformitat amb la Directiva 2001/23/CE, l'instrument jurídic de la subrogació empresarial afecta les relacions laborals extingides amb anterioritat a la successió si es comprova que hi va haver una finalitat defraudatòria de la seva garantia d'ocupació.

03

NO ÉS EXIGIBLE EL REQUISIT DE NO TENIR RENDES FAMILIARS PER ACCEDIR AL SUBSIDI DE MAJORS DE 55 ANYS

El TC en la seva sentència núm. 61/2018, de 7 juny, ha declarat la inconstitucionalitat i nul·litat d'alguns preceptes del Reial decret llei 5/2013, entre d'altres, la disposició final primera del Reial decret llei 5/2013, que establia com a requisit d'accés al subsidi de majors de 55 anys la carència de rendes en la unitat familiar, sense que poguessin superar el 75% del SMI per membre.

04

EL DESPRENIMENT DE RETINA OCORREGUT DURANT LA PRESTACIÓ LABORAL ÉS ACCIDENT DE TREBALL

La sentència del TS (Sala Social) núm. 661/2018, de 21 juny, estableix que en aplicació de l'art. 156.3 del TRLGSS, no es pot excloure el factor treball del desencadenament de patologies oculars, en concret, del desprendiment de retina, sense perjudici que, estadísticament, hi hagi altres causes més freqüents. La presumpció legal es refereix al temps i al lloc de treball i no als instruments de treball. La destrucció de la presumpció hauria exigit l'acreditació d'una incompatibilitat radical entre el treball i la lesió.

05

ABSÈNCIA DE DISCRIMINACIÓ EN L'ACOMIADAMENT PER INEPTITUD SOBREVINGUDA DE TREBALLADORA PER PATOLOGIA PSIQUIÀTRICA

El TS (Sala Social) en la seva sentència núm. 194/2018, de 22 febrer, determina que d'acord amb la interpretació de la Directiva 2000/78 que en fa el TJUE, no s'aprecia discriminació en l'acomiadament de qui pateix una malaltia sobrevinguda d'ordre psiquiàtric que afecta el desenvolupament de la seva funció i activitat, havent dut a terme l'empresa diversos ajustos abans de recórrer a l'acomiadament.

06

EXTINCIÓ DE LA PRESTACIÓ PER TENIR CURA D'UN MENOR AFECTAT PER MALALTIA GREU PER BAIXA EN LA SEGURETAT SOCIAL D'UN DELS PROGENITORS

La sentència del TS (Sala Social) núm. 614/2018, de 12 de juny, va declarar l'extinció de la prestació per tenir cura d'un menor afectat per malaltia greu, concedida a favor de mare divorciada, titular de la seva guarda i custòdia, amb motiu de la baixa en el Sistema de la Seguretat Social de l'altre progenitor, interpretant que és causa d'extinció del subsidi ja que és condició que els dos progenitors treballin.

07**LA JURISDICCIO SOCIAL ÉS INCOMPETENT PER CONÈIXER LA DETERMINACIÓ DE LES CÀRREGUES DE TREBALL DELS JUTGES I MAGISTRATS**

L'AN (Sala Social) en la seva sentència núm. 25/2018, de 12 de febrer, declara la incompetència de la jurisdicció per conèixer les controvèrsies suscitées entorn de la determinació de les càrregues de treball dels jutges i magistrats. Inicialment, és competència de la Comissió Permanent del Consell General del Poder Judicial, els actes de la qual s'han de impugnar davant la Sala Especial de la Sala Tercera del Tribunal Suprem, fins i tot en matèria de prevenció de riscos laborals, prevalent l'art. 638.2 de la Llei orgànica del poder judicial enfront de l'art. 2 e) de la LRJS.

08**SUCCESSIÓ DE CONTRACTES D'INTERINITAT PER COBERTURA DE VACANT**

La sentència del TSJ de Madrid (Sala Social) núm. 184/2018, de 23 de febrer, declara l'existència d'acomiadament, en un contracte d'interinitat, per cobertura reglamentària de la plaça, quan el contracte no s'ha transformat en indefinit perquè no ha superat el termini màxim legal de tres anys per a la cobertura de la plaça, per resultar inaplicable l'art. 70 de l'Estatut bàsic de l'empleat públic. No obstant això, l'extinció contractual atorga a la treballadora cessada el dret a percebre una indemnització de 20 dies per any de servei, prevista per als supòsits d'extincions contractuals per causes objectives. Resulta irrellevant el fet que la treballadora continués prestant serveis en virtut d'un nou contracte.

09**INEXISTÈNCIA DE VULNERACIÓ DEL DRET A LA INTIMITAT PERSONAL, PER ADOPCIÓ DE MESURES DE VIGILÀNCIA I CONTROL PER PART DE L'EMPRESARI**

El TSJ de Madrid (Sala Social), en la sentència núm. 356/2018, de 4 d'abril, declara la inexistència de vulneració del dret a la intimitat personal, per adopció de mesures de vigilància i control per part de l'empresari, en un supòsit de gravació d'imatges per un detectiu privat ja que es compleixen els requisits jurisprudencials exigits a aquest efecte.

10**PENSIÓ DE VIDUITAT I PARELLES DE FET**

La sentència del TSJ de Catalunya (Sala Social) núm. 236/2018, de 17 de gener, denega la prestació de viduitat a un membre d'una parella de fet, convivent durant més de cinc anys, perquè no queda acreditada l'existència legal de la parella de fet, ni mitjançant la inscripció en el registre específic corresponent, ni a través de document públic en què figuri la seva constitució.

11**ACTIVITATS LÚDIQUES DURANT LA SITUACIÓ DE BAIXA LABORAL**

El TSJ de Catalunya (Sala Social) en la sentència núm. 1558/2018, de 9 de març, afirma que no hi ha transgressió de la bona fe contractual en l'actuació d'una treballadora, amb reducció de jornada, que durant la situació d'incapacitat temporal va amb els fills a la platja, ja que es tracta d'una activitat compatible amb la malaltia. El Tribunal aplica el principi de dret favor muliere, en matèria de conciliació familiar :.

Praxi

Derogació de convenis i recomanacions de l'OIT

En vigílies del centenari de l'Organització –que se celebrarà solemnement el 2019–, l'última Conferència Internacional del Treball, desenvolupada a la ciutat de Ginebra, ha decidit derogar sis convenis i retirar tres recomanacions. Una decisió que serà notificada, pel director general de l'OIT, a tots els seus membres, així com al secretari general de les Nacions Unides.

Els convenis en qüestió són el Conveni sobre la inspecció dels treballadors migrants, 1926 (núm. 21); el Conveni sobre el reclutament de treballadors indígenes, 1936 (núm. 50); el Conveni sobre els contractes de treball (treballadors indígenes), 1939 (núm. 64); el Conveni sobre les sancions penals (treballadors indígenes), 1939 (núm. 65); el Conveni sobre els contractes de treball (treballadors indígenes), 1947 (núm. 86), i el Conveni sobre l'abolició de les sancions penals (treballadors indígenes), 1955 (núm. 104).

Les recomanacions afectades són la Recomanació sobre les hores de treball (pesca), 1920 (núm. 7); la Recomanació sobre els treballadors migrants, 1939 (núm. 61); la Recomanació sobre els treballadors migrants (col·laboració entre Estats), 1939 (núm. 62).

Cal recordar que, després de l'entrada en vigor d'una esmena a la Constitució de l'OIT, el 2015 [vg. Newsletter Laboral, núm. 21, pàg. 16], només la Conferència Internacional del Treball té competència per derogar un conveni en vigor, quan es considera que ha perdut el seu objecte o que ja no aporta una contribució útil a l'assoliment dels objectius de l'OIT. En aquest cas, és necessària una majoria de dos terços dels membres de la Conferència i la proposta prèvia del Consell d'Administració 🇺🇳.

OFICINES I NETWORKING

www.rocajunyent.com

OFICINES

BARCELONA

Roca Junyent Barcelona
Aribau, 198
08036 Barcelona
TEL.: +34 93 241 92 00
FAX: +34 93 414 50 30

MADRID

Roca Junyent Madrid
José Abascal, 56, 7º
28003 Madrid
TEL.: +34 91 781 97 60
FAX: +34 91 781 97 64

GIRONA

Roca Junyent Girona
Gran Via Jaume I, 37, 5º
17001 Girona
TEL.: +34 972 48 71 11
FAX: +34 972 48 32 11

PALMA

Roca Junyent Palma
Riutord Advocats
Paraires, 34 A
07001 Palma
TEL.: +34 971 22 90 27
FAX: +34 971 22 90 30

LLEIDA

Roca Junyent Lleida
Estudi Jurídic Alonso
Rambla Ferran, 2, 3r D
25007 Lleida
TEL.: +34 973 24 60 62
FAX: +34 973 23 00 70

NETWORKING

TerraLex
International Legal Network
www.terralex.org

ARGENTINA

Estudio O' Farrell
Av. de Mayo, 645-651
1084 Buenos Aires
Argentina
TEL.: +54 11 43 46 1000
FAX: +54 11 43 34 4655

CONSELL DE REDACCIÓ:

Albert Rodríguez Arnáiz
Àlex Santacana Folgueroles
Rosa Rodríguez Gutiérrez
María Prous Lora
Carlota Sotomayor Velasco

DIRECCIÓ:

Luis Enrique de la Villa Gil

La informació continguda en aquesta newsletter no es pot aplicar a cap cas particular sense un assessorament legal previ.

Aquesta newsletter és un complement de l'edició en paper del Dret & Societat i de les newsletters Fiscal, Xina, Latam Desk, Assegurances, Administratiu i Immobiliari i Competi-tion, que també es publiquen per via telemàtica.